

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace (RIA)

k návrhu věcného záměru zákona o univerzitních nemocnicích

I. Úvod:

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k věcnému záměru zákona o univerzitních nemocnicích je předložena ve tvaru, jenž splňuje standardní požadavky na RIA, včetně nabídnutých variant řešení a analýzy dopadů na jednotlivé dotčené subjekty pro potřeby výběru variant. Zpráva rovněž obsahuje navrhovaná řešení, která jsou argumentačně dostatečně podložena.

Důvodem přípravy věcného záměru zákona je existence fakultních nemocnic v překonané právní formě příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Ve vztahu k fakultním nemocnicím se jedná o mnohokrát diskutovaný dlouhodobý problém, který v případě jeho neřešení bude přetrvávat i v budoucnu. Právní forma fakultních nemocnic a existence jediného zřizovatele, kterým je Ministerstvo zdravotnictví, představují nedostatečné podmínky pro spolupráci fakultní nemocnice a příslušné lékařské fakulty při poskytování zdravotních služeb, praktické výuce zdravotnických pracovníků a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Hlavním cílem je proto nahrazení stávající právní formy fakultních nemocnic, tj. příspěvkové organizace, jinou právní formou, kterou budou mít univerzitní nemocnice, přičemž změna právní formy z příspěvkové organizace není možná jinou cestou, než přijetím zákona.

Dalšími cíli jsou:

- zlepšení spolupráce vysoké školy a nemocnice,

- odstranění nedostatků v pracovněprávních vztazích u zaměstnanců, kteří mají uzavřený pracovní poměr jak s fakultní nemocnicí, tak s vysokou školou,
- zpřístupňování údajů o univerzitní nemocnici v obecném rejstříku, jehož právní úprava je připravována na Ministerstvu spravedlnosti s tím, že zákon o univerzitních nemocnicích upraví některé zvláštnosti ve vztahu k univerzitním nemocnicím,
- méně rigidní nakládání s majetkem univerzitní nemocnice,
- manažerské řízení univerzitní nemocnice a plná odpovědnost řídicích pracovníků,
- ukončení přímé vazby na státní rozpočet v podobě příspěvku ze státního rozpočtu,
- zefektivnění motivace zaměstnanců univerzitní nemocnice.

Z hlediska hlavního cíle se analyzují dopady tří základních variant řešení:

1. nulové varianty (ponechání právní formy příspěvkové organizace),
2. využití některé z právních forem právnických osob již existujících,
3. vytvoření nového druhu právnické osoby.

II. Připomínky a návrhy změn:

Navrhované změny by měly vést k přijetí zákona o univerzitních nemocnicích jako nového druhu právnické osoby. Většina otázek byla podrobně konzultována a vypořádána.

Lze souhlasit se stanoviskem Závěrečné zprávy RIA, která uvádí, že s právní formou univerzitní nemocnice jako nového druhu právnické osoby jsou spojeny tyto náklady:

- náklady spojené s přeměnou fakultních nemocnic na univerzitní nemocnice (náklady spojené s přeměnou fakultních nemocnic ponese univerzitní nemocnice, přičemž se bude jednat převážně o změnu označení, a jejich výši lze odhadnout na desítky tisíc Kč),
- náklady spojené s další existencí univerzitních nemocnic (vedení rejstříku univerzitních nemocnic; tyto náklady budou odpovídat úspoře Ministerstva zdravotnictví spojené s ukončením činností zřizovatele fakultních nemocnic).

Zde by bylo vhodné doplnit o náklady spojené s reálnou, žádoucí transformací nemocnic zejména ze strany stávajícího málo vypovídajícího systému účetnictví.

To by mělo být doplněno i na straně přínosů, kde se zatím správně uvádí naplnění dalších cílů. (Dojde k deetatizaci majetku, přímé odpovědnosti řídicích osob, optimalizaci spolupráce s vysokými školami; dále dojde k redukci administrativních a finančních nákladů na straně státu, neboť tento subjekt již nebude přímo řízen. Dojde také ke snížení nákladů na státní rozpočet).

Pro úplnost se doporučuje doplnit výsledky hospodaření fakultních nemocnic za rok 2011 (str. 13).

III. Závěr:

Komise konstatuje, že předložený návrh relevantně vychází ze standardů RIA, dle shora uvedených připomínek je však potřeba zprávu doplnit.

Komise RIA doporučuje, po zapracování připomínek, návrh schválit a předat k projednání LRV.

Vypracoval:

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.
předseda komise